nerast

POMALÁ POŠTA #2:
KDE JE REKORDNÉ *SUCHO*, BUDE REKORDNÁ *BIEDA*

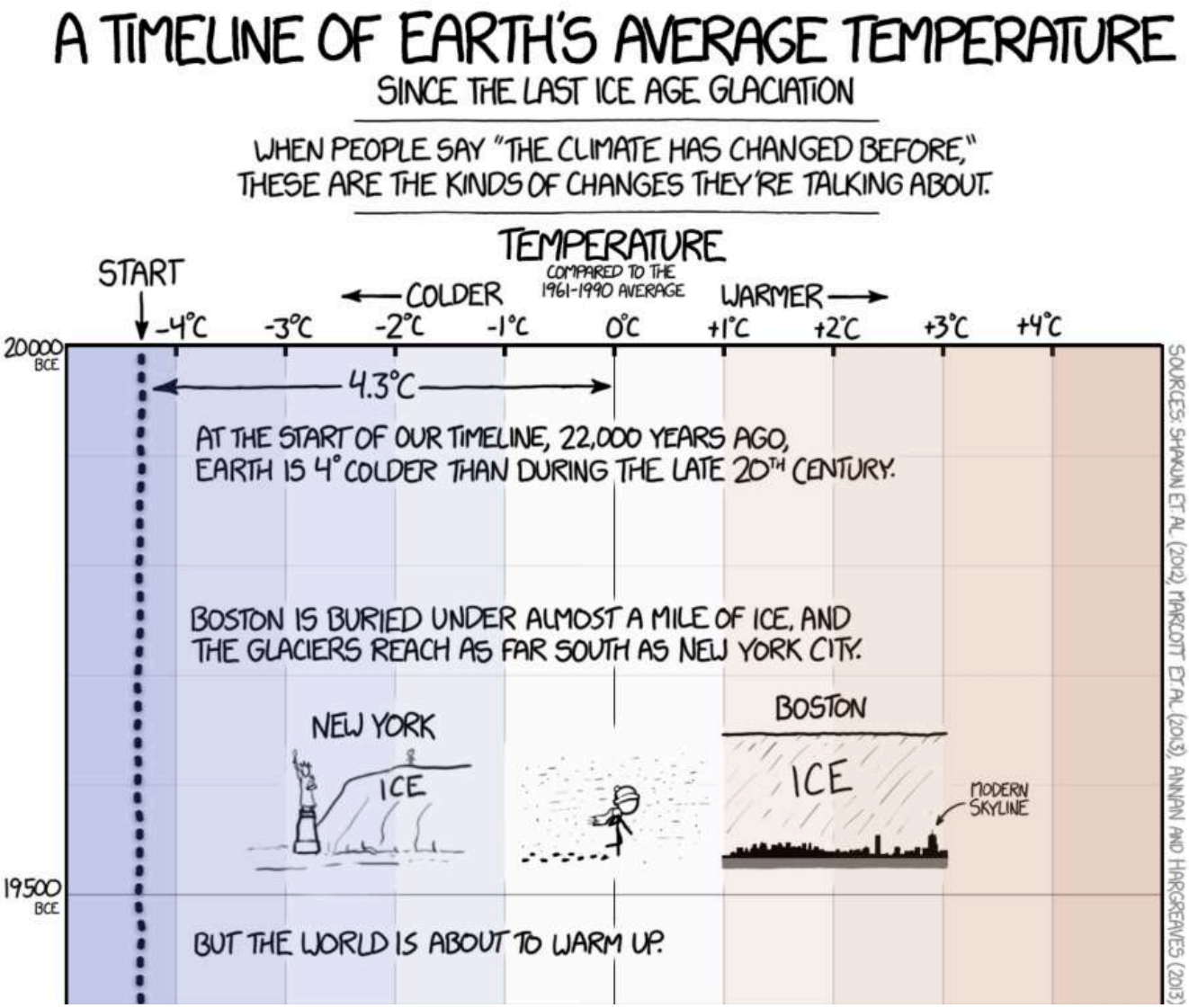
LETO | AUGUST 2026

Milé a milí,

Slovensko prežíva od začiatku roka najhoršie sucho v takmer celej svojej histórii. V okrese Komárno začali farmári kosiť obilie už 10. júna 2026, čo je najskôr v celej histórii meraní. Celá Európa čelí devastujúcim požiarom. Aj silné krajiny ako Francúzsko sú odkázané na pomoc v boji proti požiarom od iných členských štátov, vrátane Slovenska.

Zmena klímy je už veľmi hmatateľnou realitou nielen v krajinách globálneho juhu, ale aj v našich krajinách. A všetko sa deje presne tak, ako vedecká komunita varovala pred 50 rokmi. Pol storočia to vieme. Zatiaľ čo najpokročilejšie krajiny riešia od 90. rokov (a neúspešne) protirečivý koncept „trvalo udržateľného rozvoja“, iné krajiny, ako Slovensko, zanedbávajú zmenu klímy úplne a až ju spochybňujú. Aj keby bola vo vláde strana Progresívne Slovensko, ktorá najviac propaguje potrebu riešiť ekologické témy, boli by sme veľmi ďaleko od politiky, ktorá spája nutnosť sociálnej spravodlivosti s ambicióznou ochranou prírody (viď článok Tomáša Profanta „Ekológia na slovenský spôsob“).

Čaká nás teda ešte dlhá cesta, kým začneme konať ako spoločnosť triezvo a primerane k existenčnému nebezpečenstvu, ktoré predstavujú zmeny klímy. Pre ilustráciu, k čomu zatiaľ smerujeme, si pozrite tento netradičný graf:

...

Pokračovanie tu Earth Temperature Timeline

Späť do doby kamennej nás teda vracajú práve tí, ktorí nerast kritizujú. Intelektuálna a morálna bieda nás pomaly, ale isto povedie k materiálnej biede.

Nádej však prichádza od nečakaných aktérov: OSN a pápeža. Zo strany OSN je prosperita bez rastu témou na otvorenú diskusiu v rámci ich konzultácií o projekte „Beyond GDP“ (nad rámec HDP). V katolíckej cirkvi zas rastie tlak na vyriešenie globálnej nespravodlivosti a kardináli na minuloročnej klimatickej konferencii COP30 prezentovali **dokument, v ktorom vyslovene žiadali NERAST.** Zároveň nová encyklika pápeža Leva XIV. „Magnifica humanitas“ pekne nadväzuje na encykliku „Laudato si'“ a pripomína niektoré základné myšlienky nerastu: podriadenosť technológií etike a spoločnému dobru, globálnu a sociálnu spravodlivosť, ľudskú dôstojnosť, kritiku konzumerizmu a rastu HDP za každú cenu a, samozrejme, ochranu prírody.

S nerastom prichádza odpoveď na tieto volania po zmene systému. A šance zmierniť rozsah zmien klímy a ich dopady na nás všetkých by boli rádovo vyššie.

Tak nás podporte, zdieľajte naše príspevky, nech nerast rastie aj na Slovensku!

nerast na Slovensku

V júli sme sa s niektorými z vás stretli na festivale Pohoda, ako aj na neformálnych stretnutiach v Košiciach a Bratislave, ktoré, ako dúfame, sa teraz budú konať pravidelne.

POHODA

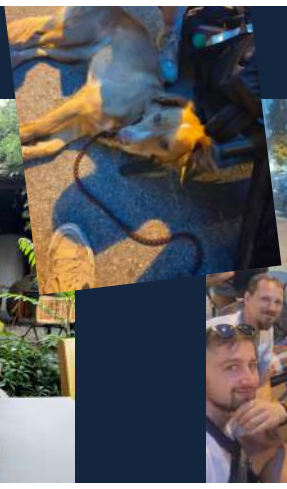

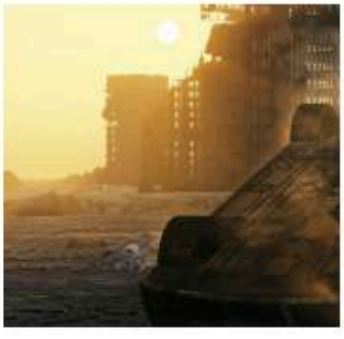
Náš člen Tomáš Profant zdieľa svoju úvahu o prístupe k ochrane prírody na Slovensku, hlavne zo strany tých, ktorí najviac deklarujú, že chcú planétu chrániť.

Viac tu (5 min)

V Rimavskej Sobote funguje elektroobchod, ktorý si dáva záležať na udržateľnosti a opraviteľnosti. Je to pre nás malé okienko k nerastovej ekonomike.

Viac tu (5 min)

Noviny Kapitál vydávajú sériu tematických článkov s názvom „Etické dimenzie klimatickej krízy". Najnovší článok je horúci a presne k našej téme: Extrémne horúčavy: klimatické násilie spôsobené fosílnym systémom

Viac tu (15 min)

V reakcii na diskusiu o dostupnosti bývania a vlastníctve propagovaných investičných bytov na Slovensku ponúka kapela Marhule svoj homorno-trpký pohľad v piesni BYTY BYTY

To chcem počuť!

Čo nás ešte toto leto/túto jeseň čaká?

Prednáška na košickom PRIDE day v Tabačke, o ktorej si môžete prečítať viac tu: [Nerast: Iný svet je možný! | Prednáška 📍 22. augusta 10:00-11:30 | Tabačka, Fabrik]

Koncom augusta a začiatkom septembra nás čaká premietanie filmu “The Cost of Growth” (Cena rastu) v Košiciach a Bratislave, termíny ešte upresníme.

- 29. augusta oslavujeme výročie SNP, boja za demokraciu a slobodu a boja proti fašizmu. Pre nerast dodnes tento boj pretrváva. Príďte ho aj vy osláviť vo svojom meste. V Bratislave sa pridáme aj my s krátkym príhovorom.
- 26. septembra budeme súčasťou Emo Night SK/CZ v Novej Cvernovke, kde prinesieme krátky úvod do nerastu

O ďalších aktivitách na jeseň vám dáme včas vedieť!

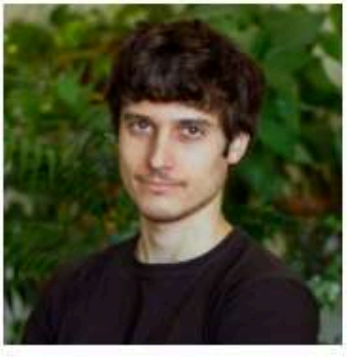
ZO SVETA

Niekedy je ťažké si predstaviť, aké vysoké sú ekonomické nerovnosti. Tento graf to zobrazuje hravou – a alarmujúcou – formou:

Viac tu

Článok

Viac k téme približuje Martin Čech v článku v Hospodářských novinách.

Viac tu (10 min)

+FILM

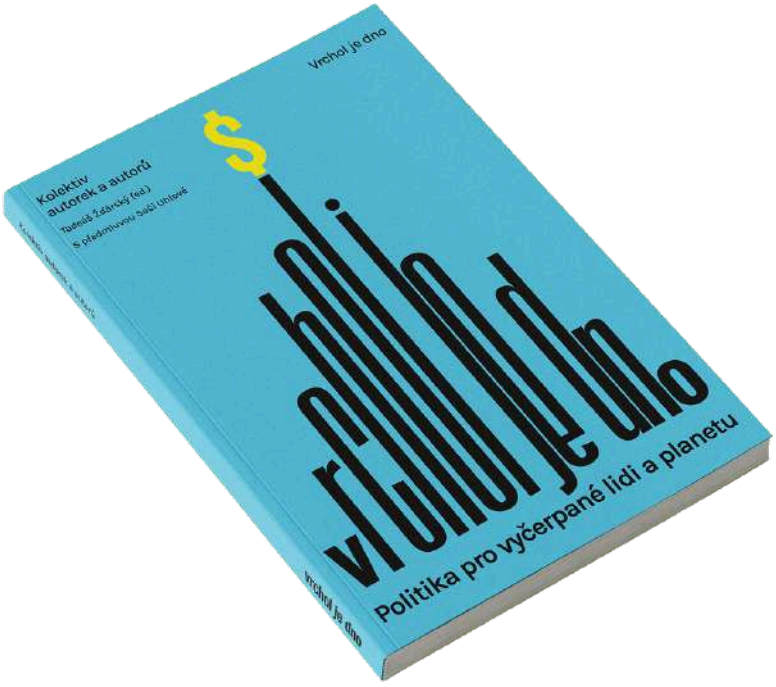
KNIHA MESIACA

Každý mesiac ti odporúčame knihu, ktorú si dokonca môžeš od nás požičať!

Vrchol je dno

Politika pro vyčerpané lidi a planety

Autorky a autori v textoch ukazujú, prečo potrebujeme zelený populizmus, ako vyzerá alternatívny hedonizmus, prečo môžu byť univerzálne základné služby kľúčom k slobode, ako sa úspešne organizovať za svoje záujmy alebo ako fungujú a zarábajú úspešné neziskové firmy. Ústrednou témou knihy je nádej, bez nej totiž žiadna skutočná zmena nepríde. Hneď niekoľko textov ukazuje, ako neoslovovať už presvedčených a budovať skutočnú silu zdola – v práci, bývaní či celej ekonomike.

Vrchol je dno, Nazemi kolektív, 2025, 193 strán

Ak máš záujem si ju kúpiť alebo požičať, napíš Nikovi na nico@nerast.sk. Kaucia je 5€ + prípadné poštovné na posielanie knihy späť.
Dostupná aj zdarma ako PDF: 🌐 Naše knihy - Nerůst

Knihu si bude možné zakúpiť aj 22. 8. po prednáške v košickej Tabačke.

MEME MESIACA

nerast

IG: nerast_sk | FB: Nerast | nerast.sk

Odhásiť sa/Unsubscribe